# 8. PROTOKOL K ZMLUVÁM A AKTOM O PRISTÚPENÍ DÁNSKEHO KRÁĽOVSTVA, ÍRSKA A SPOJENÉHO KRÁĽOVSTVA VEĽKEJ BRITÁNIE A SEVERNÉHO ÍRSKA, HELÉNSKEJ REPUBLIKY, ŠPANIELSKEHO KRÁĽOVSTVA A PORTUGALSKEJ REPUBLIKY A RAKÚSKEJ REPUBLIKY, FÍNSKEJ REPUBLIKY A ŠVÉDSKEHO KRÁĽOVSTVA

VYSOKÉ ZMLUVNÉ STRANY,

ODVOLÁVAJÚC sa na to, že Dánske kráľovstvo, Írsko a Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severné Írsko pristúpili k Európskym spoločenstvám 1. januára 1973; že Helénska republika pristúpila k Európskym spoločenstvám 1. januára 1981; že Španielske kráľovstvo a Portugalská republika pristúpili k Európskym spoločenstvám 1. januára 1986; že Rakúska republika, Fínska republika a Švédske kráľovstvo pristúpili k Európskym spoločenstvám a Európskej únii založenej Zmluvou o Európskej únii 1. januára 1995;

BERÚC DO ÚVAHY, že článok IV-437 ods. 2 ústavy ustanovuje, že vyššie uvedené zmluvy o pristúpení sa zrušujú;

BERÚC DO ÚVAHY, že niektoré ustanovenia, ktoré sa vyskytujú v týchto zmluvách o pristúpení a v aktoch k nim pripojeným, zostávajú v platnosti; že článok IV-437 ods. 2 ústavy ustanovuje, že takéto ustanovenia sa musia prevziať alebo uviesť v protokole, aby zostali v platnosti a aby sa zachovali ich právne účinky;

KEĎŽE tieto ustanovenia vyžadujú technické úpravy potrebné na dosiahnutie súladu s textom ústavy bez zasahovania do ich právneho účinku;

SA DOHODLI na týchto ustanoveniach, ktoré sú pripojené k Zmluve o Ústave pre Európu a k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu:

## HLAVA I

## SPOLOČNÉ USTANOVENIA

### *Článok 1*

Práva a záväzky vyplývajúce z prístupových zmlúv uvedených v článku IV-437 ods. 2 písm. a) až d) ústavy nadobudli právne účinky za podmienok ustanovených v týchto zmluvách k týmto dátumom:

a) 1. januára 1973 pre Zmluvu o pristúpení Dánskeho kráľovstva, Írska a Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska,

b) 1. januára 1981 pre Zmluvu o pristúpení Helénskej republiky,

c) 1. januára 1986 pre Zmluvu o pristúpení Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky,

d) 1. januára 1995 pre Zmluvu o pristúpení Rakúskej republiky, Fínskej republiky a Švédskeho kráľovstva.

*Článok 2*

1. Od pristupujúcich štátov uvedených v článku 1 sa vyžaduje pristúpiť k týmto dohodám alebo dohovorom uzavretým pred ich vlastným pristúpením, pokiaľ sú tieto dohody alebo zmluvy naďalej platné:

a) dohody alebo zmluvy uzavreté medzi ostatnými členskými štátmi, ktoré sú založené na Zmluve o založení Európskeho spoločenstva, Zmluve o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu alebo Zmluve o Európskej únii, alebo ktoré sú neoddeliteľné od dosiahnutia cieľov týchto zmlúv, ktoré sa vzťahujú na činnosť Spoločenstiev alebo Únie, alebo ktoré sú spojené s ich činnosťami,

b) dohody alebo zmluvy uzavreté ostatnými členskými štátmi, konajúcimi spoločne s Európskymi spoločenstvami, s jedným alebo viacerými tretími štátmi alebo s medzinárodnou organizáciou a zmluvy, ktoré súvisia s týmito dohodami alebo zmluvami. Únia a ostatné členské štáty v tomto ohľade pomáhajú pristupujúcim štátom uvedeným v článku 1.

2. Pristupujúce štáty uvedené v článku 1 prijmú v prípade potreby vhodné opatrenia, aby prispôsobili svoje postavenie vo vzťahu k medzinárodným organizáciám a k tým medzinárodným zmluvám, ktorých zmluvnými stranami sú tiež Únia, Európske spoločenstvo pre atómovú energiu alebo ostatné členské štáty, vo vzťahu k právam a povinnostiam vyplývajúcim z ich pristúpenia.

*Článok 3*

Ustanovenia aktov o pristúpení, ktorých účelom alebo právnym účinkom je zrušenie alebo zmena a doplnenie, inak ako prechodným opatrením, aktov prijatých inštitúciami, orgánmi, úradmi alebo agentúrami Európskych spoločenstiev alebo Európskej únie zriadenými Zmluvou o Európskej únii, zostávajú v platnosti tak, ako sú vykladané Súdnym dvorom Európskych spoločenstiev a Súdom prvého stupňa, v súlade s druhým odsekom.

Ustanovenia uvedené v prvom odseku majú rovnakú právnu povahu ako akty, ktoré zrušujú alebo menia a dopĺňajú, a podliehajú rovnakým pravidlám ako tieto akty.

*Článok 4*

Texty aktov inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Spoločenstiev alebo Európskej únie zriadených Zmluvou o Európskej únii, ktoré boli prijaté pred pristúpeniami uvedenými v článku 1 a ktoré boli následne vypracované postupne v anglickom a dánskom jazyku, v gréckom jazyku, v španielskom a portugalskom jazyku a vo fínskom a švédskom jazyku, sú autentické od dátumu daných pristúpení uvedených v článku 1 za rovnakých podmienok ako texty vypracované a autentické v ostatných jazykoch.

*Článok 5*

Európsky zákon Rady môže zrušiť prechodné ustanovenia uvedené v tomto protokole, ak prestanú byť uplatniteľné. Rada sa uznáša jednomyseľne po porade s Európskym parlamentom.

HLAVA II

**USTANOVENIA PREVZATÉ Z AKTU O PODMIENKACH PRISTÚPENIA DÁNSKEHO KRÁĽOVSTVA, ÍRSKA A SPOJENÉHO KRÁĽOVSTVA VEĽKEJ BRITÁNIE A SEVERNÉHO ÍRSKA**

*ODDIEL 1*

## Ustanovenia o Gibraltári

*Článok 6*

1. Akty inštitúcií vzťajúce sa na produkty prílohy I ústavy a produkty podliehajúce pri dovoze do Únie osobitnej právnej úprave v dôsledku uplatňovania spoločnej poľnohospodárskej politiky, rovnako ako akty v oblasti harmonizácie právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu, sa nevzťahujú na Gibraltár, pokiaľ Rada prijme európske rozhodnutie, ktoré ustanovuje inak. Rada sa uznáša jednomyseľne na návrh Komisie.

2. Situácia Gibraltáru vymedzená v bode VI prílohy II ([1]) Aktu o podmienkach pristúpenia Dánskeho kráľovstva, Írska a Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska zostáva zachovaná.

*ODDIEL 2*

## Ustanovenia o Faerských ostrovoch

*Článok 7*

Dánski štátni príslušníci s bydliskom na Faerských ostrovoch sa považujú za štátnych príslušníkov členského štátu v zmysle ústavy až od dátumu začatia uplatňovania tejto ústavy na Faerských ostrovoch.

([1]) Ú. v. ES L 73, 27.3.1972, s. 47.

*ODDIEL 3*

## Ustanovenia o Normanských ostrovoch a ostrove Man

*Článok 8*

1. Právna úprava Únie v colnej oblasti a v oblasti množstvových obmedzení, najmä clá, poplatky s rovnakým účinkom a Spoločný colný sadzobník, sa uplatňujú na Normanské ostrovy a ostrov Man za rovnakých podmienok ako na Spojené kráľovstvo.

2. Na poľnohospodárske produkty a na produkty pochádzajúce z ich spracovania, ktoré sú predmetom osobitného obchodného režimu vzhľadom na tretie krajiny, sa uplatnia odvody a iné opatrenia ustanovené v predpisoch Únie, ktoré sa vzťahujú na Spojené kráľovstvo.

Rovnako sa uplatňujú ustanovenia predpisov Únie, ktoré sú potrebné na zabezpečenie voľného pohybu a dodržiavania obvyklých podmienok hospodárskej súťaže pri obchodovaní s týmito produktmi.

Rada na návrh Komisie prijme európske nariadenia alebo európske rozhodnutia, ktoré ustanovia podmienky uplatňovania ustanovení prvého a druhého pododseku na tieto územia.

*Článok 9*

Práva, ktoré v Spojenom kráľovstve požívajú štátni príslušníci z Normanských ostrovov alebo ostrova Man, nie sú dotknuté právnymi predpismi Únie. Títo štátni príslušníci však nepožívajú výhody z ustanovení právnych predpisov Únie týkajúcich sa voľného pohybu osôb a služieb.

*Článok 10*

Ustanovenia Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, ktoré sa vzťahujú na osoby alebo podniky v zmysle článku 196 uvedenej zmluvy, sa vzťahujú na tieto osoby alebo podniky, ak sa usadili na územiach uvedených v článku 8 tohto protokolu.

*Článok 11*

Orgány území uvedených v článku 8 zaobchádzajú rovnako so všetkými fyzickými i právnickými osobami Únie.

*Článok 12*

Ak sa v priebehu uplatňovania režimu vymedzeného v tomto oddiele vyskytnú ťažkosti vo vzťahoch medzi Úniou a územiami uvedenými v článku 8 na jednej alebo druhej strane, Komisia bezodkladne navrhne Rade ochranné opatrenia, ktoré uzná za potrebné, pričom upresní podmienky a spôsoby ich použitia.

Rada prijme vhodné európske nariadenia alebo európske rozhodnutia do jedného mesiaca.

*Článok 13*

Za štátneho príslušníka Normanských ostrovov alebo ostrova Man sa v zmysle tohto oddielu považuje každý britský občan, ktorý získal toto občianstvo na základe skutočnosti, že on, jeden z jeho rodičov alebo jeden z jeho starých rodičov sa narodil, bol adoptovaný, naturalizovaný alebo zapísaný do matriky na jednom z dotknutých ostrovov; takáto osoba nie je považovaná za občana týchto území, ak ona sama, jeden z jej rodičov alebo jej starých rodičov sa narodil, bol adoptovaný, naturalizovaný alebo zapísaný do matriky v Spojenom kráľovstve. Osoba nie je považovaná za štátneho príslušníka týchto území ani v prípade, ak v ktoromkoľvek období mala v Spojenom kráľovstve miesto obvyklého pobytu počas piatich rokov.

Správne ustanovenia potrebné na určenie týchto osôb sa oznámia Komisii.

*ODDIEL 4*

## Ustanovenia o uskutočňovaní politiky industrializácie a hospodárskeho rozvoja v Írsku

*Článok 14*

Členské štáty berú na vedomie skutočnosť, že írska vláda uskutočňuje politiku industrializácie a hospodárskeho rozvoja, ktorej cieľom je zosúladiť životnú úroveň v Írsku so životnou úrovňou ostatných európskych národov a odstrániť nedostatočnú zamestnanosť, zatiaľ čo budú postupne vyrovnané rozdiely medzi regiónmi v úrovni rozvoja.

Uznávajú, že ich spoločným záujmom je dosiahnutie cieľov tejto politiky a súhlasia, že budú na tento účel odporúčať, aby orgány použili všetky prostriedky a postupy ustanovené v ústave, predovšetkým primeraným využívaním prostriedkov Únie určených na realizáciu jej cieľov.

Členské štáty osobitne uznávajú, že v prípade uplatnenia článkov III-167 a III-168 ústavy je potrebné zohľadniť ciele hospodárskeho rozmachu a zvýšenia životnej úrovne obyvateľstva.

*ODDIEL 5*

## Ustanovenia o výmene poznatkov s Dánskom v oblasti jadrovej energie

*Článok 15*

1. Od 1. januára 1973 sú Dánsku sprístupnené poznatky oznámené členským štátom, osobám a podnikom v súlade s článkom 13 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, ktoré ich na svojom území šíri v obmedzenom rozsahu za podmienok ustanovených v uvedenom článku.

2. Od 1. januára 1973 Dánsko sprístupní Európskemu spoločenstvu pre atómovú energiu rovnaké množstvo poznatkov v oblastiach uvedených v odseku 3. Podrobný výklad týchto poznatkov sa uvedie v dokumente predloženom Komisii. Komisia oznámi tieto poznatky podnikom Spoločenstva za podmienok ustanovených v článku 13 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu.

3. Oblasti, o ktorých Dánsko sprístupní Spoločenstvu pre atómovú energiu poznatky, sú tieto:

a) DOR — pomalé reaktory využívajúce ťažkú vodu a chladené organickou kvapalinou,

b) DT — 350, DK — 400 — reaktory využívajúce ťažkú vodu v tlakovej nádobe,

c) plynový okruh na vysokú teplotu,

d) špeciálne elektronické zariadenia a vybavenia,

e) technická spoľahlivosť,

f) fyzikálne vlastnosti reaktora, dynamika reaktora a prenos tepla,

g) skúšky materiálov a zariadenia v reaktore.

4. Dánsko sa zaväzuje sprístupniť Spoločenstvu pre atómovú energiu všetky doplňujúce poznatky k predkladaným správam, najmä počas návštev zástupcov Spoločenstva pre atómovú energiu alebo členských štátov v stredisku Risö, za podmienok určených spoločnou dohodou v jednotlivých prípadoch.

*Článok 16*

1. V oblastiach, v ktorých Dánsko sprístupní Európskemu spoločenstvu pre atómovú energiu poznatky, udeľujú príslušné orgány na žiadosť licencie za obchodných podmienok členským štátom, osobám a podnikom Spoločenstva, ak tieto orgány vlastnia výlučné práva na patenty zapísané v členských štátoch a ak nemajú žiadnu povinnosť alebo záväzok vo vzťahu k tretím stranám udeľovať alebo ponúkať výlučné alebo čiastočne výlučné licencie na práva vyplývajúce z týchto patentov.

2. Ak je výlučná licencia alebo čiastočne výlučná licencia udelená, Dánsko podporí a uľahčí udelenie sublicencií členským štátom, osobám a podnikom Spoločenstva zo strany držiteľov takýchto licencií za obchodných podmienok.

Udelenie takýchto výlučných alebo čiastočne výlučných licencií sa vykonáva na bežnom obchodnom základe.

*ODDIEL 6*

## Ustanovenia o výmene poznatkov s Írskom v oblasti jadrovej energie

*Článok 17*

1. Od 1. januára 1973 sú Írsku sprístupnené poznatky oznámené členským štátom, osobám a podnikom v súlade s článkom 13 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, ktoré ich na svojom území šíri v obmedzenom rozsahu za podmienok ustanovených v uvedenom článku.

2. Od 1. januára 1973 Írsko sprístupní Európskemu spoločenstvu pre atómovú energiu poznatky získané v oblasti v jadrovej energie v Írsku, ktorých rozširovanie je obmedzené, pokiaľ nejde vyslovene o obchodné použitie. Komisia oznámi tieto poznatky podnikom Spoločenstva za podmienok ustanovených v článku 13 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu.

3. Poznatky uvedené v odsekoch 1 a 2 sa týkajú najmä štúdií v oblasti rozvoja výkonnosti reaktorov a prác na rádioizotopoch a ich využití v medicíne, vrátane problematiky ochrany proti účinkom ionizujúceho žiarenia.

*Článok 18*

1. V oblastiach, v ktorých Írsko sprístupní Európskemu spoločenstvu pre atómovú energiu poznatky, udelia príslušné orgány na základe žiadosti licencie za obchodných podmienok členským štátom, osobám a podnikom Spoločenstva, ak tieto orgány vlastnia výlučné práva na patenty zapísané v členských štátoch a ak nemajú vo vzťahu k tretím stranám povinnosť alebo záväzok udeľovať alebo ponúkať výlučné licencie alebo čiastočne výlučné licencie na práva vyplývajúce z týchto patentov.

2. Ak je výlučná licencia alebo čiastočne výlučná licencia udelená, Írsko podporí a uľahčí udelenie sublicencií členským štátom, osobám a podnikom Spoločenstva zo strany držiteľov takýchto licencií za obchodných podmienok.

Udelenie takýchto výlučných alebo čiastočne výlučných licencií sa vykonáva na bežnom obchodnom základe.

*ODDIEL 7*

## Ustanovenia o výmene poznatkov so Spojeným kráľovstvom v oblasti jadrovej energie

*Článok 19*

1. Od 1. januára 1973 sú Spojenému kráľovstvu sprístupnené poznatky oznámené členským štátom, osobám a podnikom v súlade s článkom 13 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre

atómovú energiu, ktoré ich na svojom území šírenie v obmedzenom rozsahu za podmienok ustanovených v uvedenom článku.

2. Od 1. januára 1973 Spojené kráľovstvo sprístupní Európskemu spoločenstvu pre atómovú energiu rovnaké množstvo poznatkov v oblastiach uvedených na zozname, ktorý obsahuje príloha ([1]) k Protokolu č. 28 k Aktu o podmienkach pristúpenia Dánskeho kráľovstva, Írska a Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska. Podrobný výklad týchto poznatkov je predmetom dokumentu predloženého Komisii. Komisia oznámi tieto poznatky podnikom Spoločenstva za podmienok ustanovených v článku 13 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu.

3. So zreteľom na zvýšený záujem Spoločenstva pre atómovú energiu o určité oblasti kladie Spojené kráľovstvo osobitný dôraz na výmenu poznatkov v týchto oblastiach:

a) výskum a rozvoj rýchlych reaktorov (vrátane bezpečnosti),

b) základný výskum (využiteľný na typy reaktorov),

c) bezpečnosť iných ako rýchlych reaktorov,

d) metalurgia, ocele, zliatiny zirkónu a betóny,

e) kompatibilita štruktúrnych materiálov,

f) experimentálna výroba paliva,

g) termohydrodynamika,

h) prístrojové vybavenie.

*Článok 20*

1. V tých oblastiach, v ktorých Spojené kráľovstvo sprístupní Európskemu spoločenstvu pre atómovú energiu poznatky, udelia príslušné orgány na žiadosť licencie za obchodných podmienok členským štátom, osobám a podnikom Spoločenstva, ak vlastnia výhradné práva na patenty zaregistrované v členských štátoch Spoločenstva a pokiaľ nemajú žiadnu povinnosť alebo záväzok vo vzťahu k tretím stranám, pokiaľ ide o udelenie alebo ponuku udelenia výlučnej alebo čiastočne výlučnej licencie na práva na tieto patenty.

([1]) Ú. v. ES L 73, 27.3.1972, s. 84.

2. Ak bola udelená výlučná licencia alebo čiastočne výlučná licencia, Spojené kráľovstvo podporí a uľahčí udelenie sublicencií za obchodných podmienok členským štátom, osobám a podnikom Spoločenstva držiteľmi takýchto licencií.

Udelenie takýchto výlučných alebo čiastočne výlučných licencií sa vykonáva na bežnom obchodnom základe.

## HLAVA III

## USTANOVENIA PREVZATÉ Z AKTU O PODMIENKACH PRISTÚPENIA HELÉNSKEJ REPUBLIKY

### *ODDIEL 1*

### Ustanovenia o udelení oslobodenia od cla Helénskou republikou na dovoz určitých tovarov

#### *Článok 21*

Článok III-151 ústavy nebráni Helénskej republike dodržiavať opatrenia týkajúce sa oslobodenia od cla udeleného pred 1. januárom 1979 podľa:

a) zákona č. 4171/61 (všeobecné opatrenia na podporu rozvoja národného hospodárstva krajiny),

b) nariadenia č. 2687/53 (investície a ochrana zahraničného kapitálu),

c) zákona č. 289/76 (stimuly zamerané na podporu rozvoja pohraničných území a úprava všetkých súvisiacich otázok)

do doby uplynutia platnosti dohôd uzavretých gréckou vládou s osobami, ktoré požívali výhody z týchto opatrení.

### *ODDIEL 2*

### Ustanovenia o zdaňovaní

#### *Článok 22*

Akty uvedené v bode II.2 prílohy VIII ([1]) k Aktu o podmienkach pristúpenia Helénskej republiky sa uplatňujú vo vzťahu k Helénskej republike za podmienok ustanovených v uvedenej prílohe, s výnimkou odkazov na body 9 a 18.b.

([1]) Ú. v. ES L 291, 19.11.1979, s. 163.

*ODDIEL 3*

## Ustanovenia o bavlne

*Článok 23*

1. Tento oddiel sa vzťahuje na nemykanú a nečesanú bavlnu podpoložky č. 5201 00 Kombinovanej nomenklatúry.

2. V Únii sa zavádza úprava najmä s cieľom:

a) podpory výroby bavlny na územiach Únie, kde je táto výroba dôležitá pre poľnohospodárstvo,

b) umožniť prijateľné príjmy pre dotknutých výrobcov,

c) stabilizácie trhu štrukturálnymi zlepšeniami na úrovni ponuky a obchodu.

3. Úprava uvedená v odseku 2 zahŕňa poskytnutie výrobnej pomoci.

4. S cieľom umožniť výrobcom bavlny koncentrovať ponuky a prispôsobiť výrobu požiadavkám trhu sa ustanovuje úprava na povzbudenie vytvárania spoločenstiev výrobcov a ich zväzov.

Táto úprava umožní poskytovanie pomoci s cieľom uľahčiť vytváranie spoločenstiev výrobcov a ich pôsobenia.

Výhody tejto úpravy požívajú výlučne zoskupenia:

a) vytvorené z podnetu samotných výrobcov,

b) poskytujúce dostatočnú záruku, pokiaľ ide o trvanie a účelnosť ich činnosti,

c) uznané príslušným členským štátom.

5. Úprava obchodovania Únie s tretími krajinami nie je dotknutá. Nesmú byť najmä prijaté žiadne opatrenia obmedzujúce dovoz.

6. Európsky zákon Rady ustanoví potrebné prispôsobenia tejto úpravy ustanovenej v tomto oddiele.

Rada na návrh Komisie prijme európske nariadenia a európske rozhodnutia, ktorými sa ustanovia základné predpisy potrebné na vykonanie ustanovení uvedených v tomto oddiele.

Rada sa uznáša po porade s Európskym parlamentom.

*ODDIEL 4*

## Ustanovenia o hospodárskom a priemyselnom rozvoji Grécka

*Článok 24*

Členské štáty berú na vedomie skutočnosť, že grécka vláda uskutočňuje politiku industrializácie a ekonomického rozvoja, ktorej cieľom je zosúladiť životnú úroveň v Grécku so životnou úrovňou ostatných európskych národov a odstrániť podzamestnanosť, zatiaľ čo budú postupne vyrovnané rozdiely medzi regiónmi v úrovni ich rozvoja.

Uznávajú, že ich spoločným záujmom je dosiahnutie cieľov tejto politiky.

Na tento účel inštitúcie vykonávajú všetky prostriedky a postupy ustanovené ústavou, najmä primeraným využívaním zdrojov Únie určených na uskutočňovanie jej cieľov.

Predovšetkým pri uplatňovaní článkov III-167 a III-168 ústavy je potrebné zohľadniť ciele hospodárskeho rozmachu a zvýšenia životnej úrovne obyvateľstva.

*ODDIEL 5*

## Ustanovenia o výmene poznatkov s Gréckom v oblasti jadrovej energie

*Článok 25*

1. Od 1. januára 1981 sú Helénskej republike sprístupnené poznatky, ktoré boli odovzdávané členským štátom, osobám a podnikom podľa článku 13 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, a Helénska republika zabezpečí na svojom území ich šírenie v obmedzenom rozsahu za podmienok ustanovených v uvedenom článku.

2. Od 1. januára 1981 Helénska republika sprístupní Európskemu spoločenstvu pre atómovú energiu poznatky získané v jadrovej oblasti v Grécku, ktoré sú určené len na šírenie v obmedzenom rozsahu, pokiaľ sa nemajú použiť pre výlučne komerčné účely. Komisia oznámi tieto poznatky podnikom Spoločenstva za podmienok ustanovených v článku 13 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu.

3. Poznatky uvedené v odsekoch 1 a 2 sa týkajú najmä:

a) štúdií o využití rádioizotopov v týchto oblastiach: zdravotníctvo, poľnohospodárstvo, entomológia a ochrana životného prostredia,

b) využitia atómovej technológie v archeometrii,

c) rozvoja elektronických zdravotníckych prístrojov,

d) rozvoja metód rádioaktívneho prieskumu rudy.

*Článok 26*

1. V odvetviach, v ktorých Helénska republika sprístupní poznatky Európskemu spoločenstvu pre atómovú energiu, príslušné orgány udelia na základe žiadosti licencie za obchodných podmienok členským štátom, osobám a podnikom Spoločenstva, ak vlastnia výhradné práva na patenty zaregistrované v členských štátoch Spoločenstva a pokiaľ nemajú žiadnu povinnosť alebo záväzok vo vzťahu k tretím stranám, pokiaľ ide o udelenie alebo ponuku udelenia výlučnej alebo čiastočne výlučnej licencie na práva na tieto patenty.

2. Ak bola udelená výlučná licencia alebo čiastočne výlučná licencia, Helénska republika podporí a uľahčí udelenie sublicencií za obchodných podmienok členským štátom, osobám a podnikom Spoločenstva pre atómovú energiu držiteľmi takýchto licencií.

Udelenie takýchto výlučných alebo čiastočne výlučných licencií sa vykonáva na bežnom obchodnom základe.

HLAVA IV

**USTANOVENIA PREVZATÉ Z AKTU O PODMIENKACH PRISTÚPENIA ŠPANIELSKEHO KRÁĽOVSTVA A PORTUGALSKEJ REPUBLIKY**

*ODDIEL 1*

**Finančné ustanovenia**

*Článok 27*

Vlastné zdroje pochádzajúce z dane z pridanej hodnoty sa vypočítajú a overia, akoby Kanárske ostrovy, Ceuta a Melilla boli zahrnuté do územnej pôsobnosti Šiestej smernice Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu – spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej vyrúbenia.

*ODDIEL 2*

**Ustanovenia o patentoch**

*Článok 28*

Ustanovenia španielskych vnútroštátnych právnych predpisov, týkajúce sa dôkazového bremena, ktoré boli prijaté v súlade s odsekom 2 Protokolu č. 8 k Aktu o podmienkach pristúpenia Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky, sa nepoužijú, ak je podaná žaloba pre porušenie patentu proti vlastníkovi iného patentu na výrobu totožného výrobku, ktorý je výsledkom

patentovanej výroby žalobcu, ak bol tento iný patent vydaný pred 1. januárom 1986.

Ak sa presun dôkazového bremena neuplatní, Španielske kráľovstvo bude od vlastníka patentu naďalej požadovať, aby predložil dôkaz o porušení. Vo všetkých takýchto prípadoch Španielske kráľovstvo uplatňuje súdny postup známy ako „dokumentačno-záložné konanie“.

„Dokumentačno-záložné konanie“ predstavuje postup tvoriaci súčasť systému uvedeného v prvom a druhom odseku, prostredníctvom ktorého môže osoba oprávnená podať žalobu za porušenie po získaní súdneho príkazu, poskytnutého na základe jej žiadosti, zariadiť realizáciu podrobného popisu príslušných výrobných postupov v prevádzkových priestoroch údajného porušovateľa, prostredníctvom súdneho úradníka za pomoci odborníkov, predovšetkým prostredníctvom fotokópií technických dokumentov, prípadne vzatím dokumentácie do zálohy. Tento súdny príkaz môže nariadiť platbu záruky s cieľom poskytnúť odškodnenie údajnému porušiteľovi v prípade ujmy spôsobenej „dokumentačno-záložným konaním“.

*Článok 29*

Ustanovenia portugalských vnútroštátnych právnych predpisov týkajúce sa dôkazového bremena, ktoré boli prijaté podľa druhého odseku Protokolu č. 19 k Aktu o podmienkach pristúpenia Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky, sa nepoužijú, ak je podaná žaloba pre porušenie patentu proti vlastníkovi iného patentu na výrobu totožného výrobku, ktorý je výsledkom patentovanej výroby žalobcu, ak bol tento iný patent vydaný pred 1. januárom 1986.

V prípadoch, kde sa neuplatní prechod dôkazného bremena, bude Portugalská republika i naďalej vyžadovať od majiteľa patentu, aby uviedol dôkaz o porušení patentu. Vo všetkých takýchto prípadoch Portugalská republika uplatňuje súdny postup známy ako „dokumentačno-záložné konanie“.

„Dokumentačno-záložné konanie“ znamená postup tvoriaci súčasť systému uvedeného v prvom a druhom odseku, prostredníctvom ktorého môže osoba oprávnená podať žalobu za porušenie po získaní súdneho príkazu, poskytnutého na základe jej žiadosti, zariadiť realizáciu podrobného popisu príslušných výrobných postupov v prevádzkových priestoroch údajného porušovateľa, prostredníctvom súdneho úradníka za pomoci odborníkov, predovšetkým prostredníctvom fotokópií technických dokumentov, prípadne vzatím dokumentácie do zálohy. Tento súdny príkaz môže nariadiť platbu záruky s cieľom poskytnúť odškodnenie údajnému porušiteľovi v prípade ujmy spôsobenej „dokumentačno-záložným konaním“.

*ODDIEL 3*

## Ustanovenia o mechanizme doplnkových zodpovedností v rámci dohôd o rybnom hospodárstve, ktoré uzavrela Únia s tretími krajinami

*Článok 30*

1. Týmto sa zavádza osobitný systém na činnosť vykonávanú ako doplnok rybolovných činností, ktoré podnikajú plavidlá plaviace sa pod vlajkou členského štátu v územných vodách tretej krajiny alebo vo vodách patriacich do jej jurisdikcie v rámci zodpovedností vytvorených na základe dohôd o rybnom hospodárstve, ktoré uzavrela Únia s príslušnými tretími krajinami.

2. Tieto činnosti, ktoré vzniknú pravdepodobne ako doplnok činností rybného hospodárstva za podmienok a v rámci limitov uvedených v odsekoch 3 a 4, sa vzťahujú na:

a) spracovanie produktov rybného hospodárstva, ktoré ulovili plavidlá plaviace sa pod vlajkou členského štátu vo vodách tretej krajiny počas rybolovných činností uskutočňovaných na základe dohôd o rybnom hospodárstve na území príslušnej tretej krajiny, čo sa týka tých produktov, ktoré sa dajú na trh Únie pod colnými položkami patriacimi do kapitoly 03 Spoločného colného sadzobníka,

b) nakladanie a prekladanie produktov rybného hospodárstva patriacich do kapitoly 03 Spoločného colného sadzobníka na palube plavidla plaviaceho sa pod vlajkou členského štátu, ktoré patria do rámca činností umožnených na základe takejto dohody o rybnom hospodárstve v súvislosti s ich dopravou a akýmkoľvek spracovaním na účel dodania na trh Únie.

3. Dovoz produktov, ktoré boli predmetom operácií uvedených v odseku 2, do Únie sa uskutoční s výhradou odkladu cla Spoločného colného sadzobníka, sčasti alebo ako celok, alebo na základe osobitného systému poplatkov, a to za podmienok a v rámci limitov dodatočne stanovených každý rok, pokiaľ ide o objem rybolovu umožnený na základe príslušných dohôd a ich sprievodných podrobných pravidiel.

4. Európsky zákon alebo európsky rámcový zákon ustanoví všeobecné pravidlá uplatňovania tohto systému a najmä kritériá pre stanovovanie a rozdeľovanie príslušných množstiev.

Podrobné vykonávacie predpisy tohto systému a príslušné množstvá sa schvália podľa postupu uvedeného v článku 37 nariadenia (ES) č. 104/2000.

*ODDIEL 4*

## Ustanovenia týkajúce sa Ceuty a Melilly

*Pododdiel 1*

### Všeobecné ustanovenia

*Článok 31*

1. Ústava a akty orgánov inštitúcií sa uplatňujú na Ceutu a na Melillu s výhradou výnimiek uvedených v odsekoch 2 a 3 a v iných ustanoveniach tohto oddielu.

2. Podmienky, za ktorých sa uplatňujú ustanovenia ústavy týkajúce sa voľného pohybu tovaru a akty inštitúcií týkajúce sa právnych predpisov v colnej oblasti a obchodnej politiky na Ceutu a na Melillu, sú ustanovené v pododdiele 3 tohto oddielu.

3. Bez toho, aby boli dotknuté osobitné ustanovenia článku 32, akty inštitúcií týkajúce sa spoločnej poľnohospodárskej politiky a spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva sa nevzťahujú na Ceutu ani na Melillu.

4. Na žiadosť Španielskeho kráľovstva môže európsky zákon alebo európsky rámcový zákon Rady:

a) zahrnúť Ceutu a Melillu do colného územia Únie,

b) vymedziť vhodné opatrenia zamerané na rozšírenie pôsobnosti ustanovení platných právnych predpisov Únie na Ceutu a na Melillu.

Na návrh Komisie konajúcej z vlastného podnetu alebo na žiadosť členského štátu môže Rada prijať v prípade potreby európsky zákon alebo európsky rámcový zákon o úprave dojednaní uplatňujúcich sa na Ceutu a na Melillu.

Rada sa uznáša jednomyseľne po porade s Európskym parlamentom.

*Pododdiel 2*

**Ustanovenia o spoločnej politike v oblasti rybného hospodárstva**

*Článok 32*

1. S výhradou odseku 2 a bez toho, aby bol dotknutý pododdiel 3, spoločná politika v oblasti rybného hospodárstva sa nevzťahuje na Ceutu ani na Melillu.

2. Rada na návrh Komisie prijme európske zákony, európske rámcové zákony, európske nariadenia alebo európske rozhodnutia, ktoré:

a) určia štrukturálne opatrenia, ktoré môžu byť prijaté v prospech Ceuty a Melilly,

b) určia postupy vhodné na zohľadňovanie všetkých alebo časti záujmov Ceuty a Melilly pri prijímaní aktov od prípadu k prípadu s ohľadom na rokovania Únie, zamerané na obnovenie alebo uzavretie dohôd o rybnom hospodárstve s tretími krajinami, a na osobitné záujmy Ceuty a Melilly v rámci medzinárodných dohovorov týkajúcich sa rybného hospodárstva, ktorých zmluvnou stranou je Únia.

3. Rada prijme na návrh Komisie európske zákony, európske rámcové zákony, európske nariadeni a alebo európske rozhodnutia, ktoré, ak je to vhodné, určia možnosti a podmienky vzájomného prístupu k jednotlivým rybárskym zónam a ich zdrojom. Uznáša sa jednomyseľne.

4. Európske zákony a európske rámcové zákony uvedené v odsekoch 2 a 3 sa prijímajú po porade s Európskym parlamentom.

*Pododdiel 3*

**Ustanovenia o voľnom pohybe tovaru, právnych predpisoch v colnej oblasti a obchodnej politike**

*Článok 33*

1. Produkty pochádzajúce z Ceuty alebo z Melilly a produkty pochádzajúce z tretích krajín a dovezené do Ceuty alebo do Melilly za podmienok, ktoré sa v tomto prípade na ne vzťahujú, sa po

ich prepustení do režimu voľný obeh na colné územie Únie nepovažujú za tovar spĺňajúci podmienky článku III-151 odsekov 1, 2 a 3 ústavy.

2. Colné územie Únie nezahŕňa Ceutu a Melillu.

3. Ak nie je v tomto pododdiele ustanovené inak, akty inštitúcií týkajúce sa právnych predpisov v oblasti colníctva pre zahraničný obchod sa za rovnakých podmienok uplatňujú na obchod medzi colným územím Únie na jednej strane a Ceutou a Melillou na strane druhej.

4. Ak nie je v tomto pododdiele ustanovené inak, akty inštitúcií týkajúce sa spoločnej obchodnej politiky, či už autonómne alebo zmluvné, priamo súvisiace s dovozom a vývozom tovaru, sa nevzťahujú na Ceutu alebo na Melillu.

5. Ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, Únia vo svojom obchodovaní s Ceutou a Melillou pri produktoch patriacich do prílohy I ústavy uplatňuje všeobecné opatrenia, ktoré uplatňuje na svoj zahraničný obchod.

*Článok 34*

S výhradou článku 35 sa clá na dovoz produktov pochádzajúcich z Ceuty alebo z Melilly do colného územia Únie rušia.

*Článok 35*

1. Produkty rybného hospodárstva spadajúce do položiek 0301, 0302, 0303, 1604, 1605 a podpoložiek 0511 91 a 2301 20 Spoločného colného sadzobníka a pochádzajúce z Ceuty alebo z Melilly sú v rámci tarifných kvót vypočítaných na produkt a na základe priemerných množstiev obchodovaných v rokoch 1982, 1983 a 1984 oprávnené na oslobodenie od cla v rámci celého colného územia Únie.

Prepustenie produktov, ktoré sú dovezené na colné územie Únie v rámci týchto colných kvót, do režimu voľný obeh je podmienené dodržiavaním predpisov ustanovených spoločnou organizáciou trhov, predovšetkým pokiaľ ide o referenčné ceny.

2. Rada na návrh Komisie prijíma každý rok európske nariadenia alebo európske rozhodnutia stanovujúce a umiestňujúce kvóty v súlade s podrobnými pravidlami ustanovenými v odseku 1.

*Článok 36*

1. Ak by uplatňovanie článku 34 viedlo k podstatnému rastu vývozu určitých produktov pochádzajúcich z Ceuty alebo z Melilly, ktorý by mohol poškodiť výrobcov Únie, Rada môže na návrh Komisie prijať európske nariadenia alebo európske rozhodnutia s cieľom podmieniť vstup týchto produktov na colné územie Únie osobitnými podmienkami.

2. Ak v dôsledku toho, že sa spoločná obchodná politika a Spoločný colný sadzobník neuplatňujú na dovoz surovín alebo polotovarov do Ceuty alebo do Melilly, dovoz produktu pochádzajúceho z Ceuty alebo z Melilly zapríčiní alebo môže zapríčiniť vážnu ujmu výrobnej činnosti v jednom alebo

viacerých členských štátoch, Komisia môže na žiadosť členského štátu alebo z vlastného podnetu prijať príslušné opatrenia.

*Článok 37*

Clá na dovoz produktov pochádzajúcich z colného územia Únie do Ceuty alebo do Melilly a poplatky s rovnocenným účinkom sa rušia.

*Článok 38*

Clo a poplatky s rovnocenným účinkom ako tieto clá a obchodné opatrenia uplatňované na dovoz tovaru prichádzajúceho z tretej krajiny do Ceuty a do Melilly nesmú byť menej priaznivé ako tie, ktoré uplatňuje Únia v súlade so svojimi medzinárodnými záväzkami alebo svojimi preferenčnými opatreniami voči tejto tretej krajine za predpokladu, že táto tretia krajina zaobchádza s dovozmi z Ceuty a z Melilly rovnako ako s dovozmi z Únie. Pokiaľ ide o tovar pochádzajúci z tejto tretej krajiny, opatrenia uplatňované na dovozy do Ceuty a do Melilly nesmú byť menej priaznivé ako tie, ktoré sa uplatňujú v súvislosti s dovozmi produktov s pôvodom na colnom území Únie.

*Článok 39*

Rada prijíma na návrh Komisie európske nariadenia alebo európske rozhodnutia ustanovujúce pravidlá uplatňovania tohto pododdielu a predovšetkým pravidlá pôvodu uplatniteľné na obchod podľa článkov 34, 35 a 37, vrátane ustanovení vzťahujúcich sa na určovanie pôvodných produktov a kontroly pôvodu.

Medzi tieto pravidlá patria predovšetkým ustanovenia o značkovaní a/alebo označovaní produktov štítkami, o podmienkach registrácie plavidiel, o uplatňovaní pravidla zmiešaného pôvodu pri produktoch rybného hospodárstva a aj ustanovenia umožňujúce určiť pôvod produktov.

*ODDIEL 5*

## Ustanovenia o regionálnom rozvoji Španielska

*Článok 40*

Členské štáty berú na vedomie skutočnosť, že španielska vláda uskutočňuje politiku regionálneho rozvoja určenú predovšetkým na stimulovanie hospodárskeho rastu v menej rozvinutých regiónoch a oblastiach Španielska.

Uznávajú, že je v ich spoločnom záujme dosiahnuť ciele tejto politiky.

S cieľom pomôcť španielskej vláde splniť túto úlohu sa dohodli na odporúčaní, aby inštitúcie uplatňovali všetky prostriedky a postupy ustanovené ústavou, predovšetkým primeraným využívaním prostriedkov Únie určených na realizáciu cieľov Únie.

Členské štáty najmä uznávajú, že pri uplatňovaní článkov III-167 a III-168 ústavy je potrebné zohľadniť ciele hospodárskeho rozmachu a zvyšovania životnej úrovne obyvateľstva menej rozvinutých regiónov a oblastí Španielska.

*ODDIEL 6*

## Ustanovenia o hospodárskom a priemyselnom rozvoji Portugalska

*Článok 41*

Členské štáty berú na vedomie skutočnosť, že portugalská vláda uskutočňuje politiku industrializácie a hospodárskeho rozvoja, ktorej cieľom je zosúladiť životnú úroveň v Portugalsku so životnou úrovňou ostatných európskych štátov a odstrániť podzamestnanosť, pričom budú postupne vyrovnávané rozdiely medzi regiónmi, pokiaľ ide o úroveň rozvoja.

Uznávajú, že je v ich spoločnom záujme dosiahnuť ciele tejto politiky.

Súhlasia, že budú na tento účel odporúčať, aby inštitúcie použili všetky prostriedky a postupy ustanovené v ústave, predovšetkým primeraným využívaním prostriedkov Únie určených na realizáciu cieľov Únie.

Členské štáty osobitne uznávajú, že v prípade uplatnenia článkov III-167 a III-168 ústavy je potrebné zohľadniť ciele hospodárskeho rozmachu a zvýšenia životnej úrovne obyvateľstva.

*ODDIEL 7*

## Ustanovenia o výmene poznatkov so Španielskym kráľovstvom v oblasti jadrovej energie

*Článok 42*

1. Od 1. januára 1986 sú Španielskemu kráľovstvu sprístupnené poznatky, ktoré boli odovzdávané členským štátom, osobám a podnikom podľa článku 13 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, a Španielske kráľovstvo zabezpečí na svojom území ich šírenie v obmedzenom rozsahu za podmienok ustanovených v uvedenom článku.

2. Od 1. januára 1986 Španielske kráľovstvo sprístupní Európskemu spoločenstvu pre atómovú energiu poznatky získané v oblasti jadrovej energie v Španielsku, ktorých rozširovanie je obmedzené, pokiaľ nejde o vyslovene komerčné použitie. Komisia oznámi tieto poznatky podnikom Spoločenstva za podmienok ustanovených v článku 13 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu.

3. Poznatky uvedené v odsekoch 1 a 2 sa týkajú najmä:

a) jadrovej fyziky (nízkych a vysokých energií),

b) ochrany pred žiarením,

c) izotopových aplikácií, predovšetkým aplikácií stabilných izotopov,

d) výskumných reaktorov a príslušného paliva,

e) výskumu v oblasti palivového cyklu (a to ťažby a spracovania chudobnej uránovej rudy; optimalizácie palivových článkov pre výkonové energetické reaktory).

*Článok 43*

1. V tých odvetviach, v ktorých Španielske kráľovstvo sprístupní poznatky Európskemu spoločenstvu pre atómovú energiu, udelia príslušné orgány na požiadanie licencie za obchodných podmienok členským štátom, osobám a podnikom Spoločenstva, ak vlastnia výhradné práva na patenty zaregistrované v členských štátoch a pokiaľ nemajú žiadnu povinnosť ani záväzok vo vzťahu k tretím stranám, pokiaľ ide o udelenie alebo ponuku udelenia výlučnej alebo čiastočne výlučnej licencie na práva na tieto patenty.

2. Ak bola udelená výlučná alebo čiastočne výlučná licencia, Španielske kráľovstvo podporí a umožní udelenie sublicencií za obchodných podmienok členským štátom, osobám a podnikom Spoločenstva držiteľmi týchto licencií.

Udelenie takýchto výlučných alebo čiastočne výlučných licencií sa vykonáva na bežnom obchodnom základe.

*ODDIEL 8*

## Ustanovenia o výmene poznatkov s Portugalskou republikou v oblasti jadrovej energie

*Článok 44*

1. Od 1. januára 1986 sú Portugalskej republike sprístupnené také poznatky, ktoré boli odovzdávané členským štátom, osobám a podnikom podľa článku 13 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, a Portugalská republika zabezpečí na svojom území ich šírenie v obmedzenom rozsahu za podmienok ustanovených v uvedenom článku.

2. Od 1. januára 1986 Portugalská republika sprístupní Európskemu spoločenstvu pre atómovú energiu poznatky získané v oblasti v jadrovej energie v Portugalsku, ktorých rozširovanie je obmedzené, pokiaľ nejde vyslovene o komerčné použitie. Komisia oznámi tieto poznatky podnikom Spoločenstva za podmienok ustanovených v článku 13 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu.

3. Poznatky uvedené v odsekoch 1 a 2 sa týkajú najmä:

a) dynamiky reaktorov,

b) ochrany pred žiarením,

c) uplatňovania jadrových meracích techník (v priemyselnej, poľnohospodárskej, archeologickej a geologickej oblasti),

d) atómovej fyziky (efektívne meranie prierezov, techniky reťazenia),

e) metalurgie extrakciou uránovej rudy.

*Článok 45*

1. V tých sektoroch, v ktorých Portugalská republika sprístupní poznatky Európskemu spoločenstvu pre atómovú energiu, udelia príslušné orgány na požiadanie licencie za obchodných podmienok členským štátom, osobám a podnikom Spoločenstva, ak vlastnia výhradné práva na patenty zaregistrované v členských štátoch a pokiaľ nemajú žiadnu povinnosť alebo záväzok vo vzťahu k tretím stranám, pokiaľ ide o udelenie alebo ponuku udelenia výlučnej alebo čiastočne výlučnej licencie na práva na tieto patenty.

2. Ak bola výlučná licencia alebo čiastočne výlučná licencia udelená, Dánsko povzbudí a uľahčí udelenie sublicencií za obchodných podmienok členským štátom, osobám a podnikom Spoločenstva cez držiteľov takýchto licencií.

Udelenie takýchto výlučných alebo čiastočne výlučných licencií sa vykonáva na bežnom obchodnom základe.

HLAVA V

**USTANOVENIA PREVZATÉ Z AKTU O PODMIENKACH PRISTÚPENIA RAKÚSKEJ REPUBLIKY, FÍNSKEJ REPUBLIKY A ŠVÉDSKEHO KRÁĽOVSTVA**

*ODDIEL 1*

**Finančné ustanovenia**

*Článok 46*

Vlastné zdroje pochádzajúce z dane z pridanej hodnoty sa vypočítajú a preveria, akoby Alandy boli zahrnuté do územnej pôsobnosti Šiestej smernice Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu – spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia.

*ODDIEL 2*

## Ustanovenia o poľnohospodárstve

*Článok 47*

Ak aj po plnom využití ustanovení článku 48 a iných opatrení vyplývajúcich z pravidiel existujúcich v Únii naďalej pretrvávajú závažné ťažkosti, môže Komisia prijať európske rozhodnutie povoľujúce Fínsku udelenie štátnej pomoci výrobcom tak, aby uľahčila ich úplné začlenenie do spoločnej poľnohospodárskej politiky.

*Článok 48*

1. Komisia prijme európske rozhodnutia oprávňujúce Fínsko a Švédsko udeliť dlhodobú štátnu pomoc s cieľom zachovať poľnohospodárske činnosti v špecifických regiónoch. Medzi tieto regióny by mali patriť poľnohospodárske oblasti nachádzajúce sa na sever od 62. stupňa severnej šírky a niektoré priľahlé oblasti na juh od tohto stupňa ovplyvnené porovnateľnými klimatickými podmienkami, ktoré obzvlášť sťažujú poľnohospodárske činnosti.

2. Komisia určí regióny uvedené v odseku 1, pričom zohľadní najmä:

a) nízku hustotu obyvateľstva,

b) podiel poľnohospodárskej pôdy na celkovej rozlohe,

c) podiel poľnohospodárskej pôdy určenej na pestovanie poľnohospodárskych plodín určených na spotrebu pre ľudí na celkovej ploche využitej poľnohospodárskej pôdy.

3. Vnútroštátna pomoc uvedená v odseku 1 sa môže vzťahovať na prírodné výrobné faktory, ako je počet hektárov poľnohospodárskej pôdy alebo kusov zvierat, s prihliadnutím na príslušné limity stanovené spoločnou organizáciou trhu, ako aj na historické výrobné postupy jednotlivých hospodárstiev, avšak nesmie:

a) sa spájať s budúcou výrobou,;

b) alebo viesť k nárastu výroby alebo nárastu úrovne celkovej podpory zaznamenanej počas referenčného obdobia predchádzajúceho 1. januáru 1995, ktoré určí Komisia.

Pomoc môže byť diferencovaná podľa regiónov.

Táto pomoc musí byť udelená najmä s cieľom:

a) zachovať tradičnú prvovýrobu a spracovanie prirodzene prispôsobené klimatickým podmienkam dotknutých regiónov,

b) zlepšiť štruktúru výroby, marketingu a spracovania poľnohospodárskych produktov,

c) uľahčiť odbyt spomenutých produktov,

d) zabezpečiť ochranu životného prostredia a zachovanie krajiny.

*Článok 49*

1. Pomoc ustanovená v článkoch 47 a 48 a akákoľvek iná štátna pomoc podliehajúca povoleniu Komisie podľa tejto hlavy sa oznámi Komisii. Túto pomoc nemožno poskytnúť, pokiaľ nebolo vydané takéto povolenie

2. Pokiaľ ide o pomoc ustanovenú v článku 48, Komisia predloží Rade každých päť rokov počínajúc 1. januárom 1996 správu o:

a) udelených povoleniach;

b) výsledkoch pomoci udelenej na základe týchto povolení.

Počas prípravy návrhov týchto správ poskytnú členské štáty Komisii v primeranom čase po doručení povolenia informácie o účinkoch udelenej pomoci, popisujúce vývoj zaznamenaný v poľnohospodárstve dotknutých regiónov.

*Článok 50*

V oblasti pomoci ustanovenej v článkoch III-167 a III-168 ústavy:

a) spomedzi druhov pomoci uplatňovaných v Rakúsku, Fínsku a Švédsku pred 1. januárom 1995 sa za „existujúcu“ pomoc v zmysle článku III-168 ods. 1 ústavy považuje iba tá, ktorá bola oznámená Komisii do 30. apríla 1995,

b) existujúca pomoc a zámery udeliť alebo zmeniť pomoc, ktoré boli oznámené Komisii pred 1. januárom 1995, sa považujú za oznámené k tomuto dátumu.

*Článok 51*

1. Pokiaľ nie je v určitých prípadoch ustanovené inak, Rada na návrh Komisie prijme európske nariadenia alebo európske rozhodnutia potrebné na vykonanie tohto oddielu.

2. Európsky zákon Rady môže ustanoviť úpravy ustanovení tohto oddielu, ktoré sa ukážu ako potrebné v dôsledku zmeny práva Únie. Rada sa uznáša jednomyseľne po porade s Európskym parlamentom.

*Článok 52*

1. Ak sú potrebné prechodné opatrenia na uľahčenie prechodu od režimu existujúceho v Rakúsku, Fínsku a Švédsku k režimu vyplývajúcemu z uplatňovania spoločnej organizácie trhu za podmienok ustanovených v Akte o podmienkach pristúpenia Rakúskej republiky, Fínskej republiky a Švédskeho kráľovstva, takéto opatrenia sa prijmú v súlade s postupom ustanoveným v článku 38 nariadenia č. 136/66/EHS, prípadne v príslušných článkoch iných nariadení o spoločnej organizácii poľnohospodárskych trhov. Tieto opatrenia môžu byť prijaté počas obdobia končiaceho

31. decembrom 1997 a ich platnosť končí týmto dňom.

2. Európsky zákon Rady môže predĺžiť obdobie uvedené v odseku 1. Rada sa uznáša jednomyseľne po porade s Európskym parlamentom.

*Článok 53*

Články 51 a 52 sa vzťahujú na produkty rybného hospodárstva.

*ODDIEL 3*

## Ustanovenia o prechodných opatreniach

*Článok 54*

Akty uvedené v bodoch VII.B.I, VII.D.1, VII.D.2.c, IX.2.b, c, f, g, h, i, j, l, m, n, x, y, z a aa, X.a, b a c prílohy XV ([1]) k Aktu o podmienkach pristúpenia Rakúskej republiky, Fínskej republiky a Švédskeho kráľovstva sa uplatňujú voči Rakúsku, Fínsku a Švédsku podľa podmienok ustanovených v uvedenej prílohe.

So zreteľom na bod IX.2.x prílohy XV uvedenom v prvom odseku sa odkazy na ustanovenia Zmluvy o založení Európskych spoločenstiev, najmä jej články 90 a 91, chápu ako odkazy na ustanovenia ústavy, najmä na jej článok III-170 ods. 1 a 2.

*ODDIEL 4*

## Ustanovenia o uplatňovaní určitých aktov

*Článok 55*

1. Jednotlivé rozhodnutia o výnimkách a rozhodnutia o negatívnom ateste prijaté pred 1. januárom 1995 podľa článku 53 Dohody o Európskom hospodárskom priestore (EHP) alebo článku 1 Protokolu 25 k tejto dohode, či už Dozorným úradom Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO) alebo Komisiou, a týkajúce sa prípadov, na ktoré sa v dôsledku pristúpenia vzťahuje článok 81 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, zostanú na účely článku III-161 ústavy platné do uplynutia lehoty v nich určenej, alebo kým Komisia v súlade s právom Únie prijme riadne odôvodnené európske rozhodnutie o opaku.

2. Všetky rozhodnutia prijaté pred 1. januárom 1995 Dozorným úradom EZVO podľa článku 61 Dohody o EHP, ktoré sa týkajú prípadov, na ktoré sa v dôsledku pristúpenia vzťahuje článok 87 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, zostanú v platnosti so zreteľom na článok III-167

([1]) Ú. v. ES L 241, 29.8.1994, s. 322.

ústavy, pokiaľ Komisia neprijme európske rozhodnutie o opaku podľa článku III-168 ústavy. Tento odsek sa nevzťahuje na rozhodnutia, ktoré podliehajú konaniu ustanovenému v článku 64 Dohody o EHP.

3. Bez toho, aby boli dotknuté odseky 1 a 2, zostávajú rozhodnutia prijaté Dozorným úradom EZVO v platnosti aj po 1. januári 1995, pokiaľ Komisia v súlade s právom Únie neprijme riadne odôvodnené rozhodnutie o opaku.

*ODDIEL 5*

## Ustanovenia o Alandách

*Článok 56*

Ustanovenia ústavy nevylučujú uplatňovanie ustanovení o Alandách platných k 1. januáru 1994 o:

a) obmedzeniach na nediskriminačnom základe týkajúcich sa práva fyzických osôb, ktoré nemajú hembygdsrätt/kotiseutuoikeus (regionálne občianstvo) Aland, alebo právnických osôb nadobúdať a vlastniť nehnuteľnosti na Alandách bez povolenia príslušných orgánov Aland,

b) obmedzeniach na nediskriminačnom základe týkajúcich sa práva fyzických osôb, ktoré nemajú hembygdsrätt/kotiseutuoikeus (regionálne občianstvo) Aland, alebo právnických osôb usadiť sa a práva poskytovať služby bez povolenia príslušných orgánov Aland.

*Článok 57*

1. Územie Aland — považované za tretie územie v zmysle článku 3 ods. 1 tretej zarážky smernice Rady 77/388/EHS a za štátne územie mimo pôsobnosti smerníc harmonizujúcich spotrebné dane v zmysle článku 2 smernice Rady 92/12/EHS — je vyňaté z územnej pôsobnosti ustanovení práva Únie v oblasti harmonizácie právnych predpisov členských štátov o daniach z obratu a spotrebných daniach a iných formách nepriameho zdanenia.

Tento odsek sa nevzťahuje na ustanovenia smernice Rady 69/335/EHS týkajúcej sa dane zo zvyšovania základného imania.

2. Cieľom výnimky uvedenej v odseku 1 je udržať životaschopnosť miestneho hospodárstva na ostrovoch a nesmie mať negatívne následky na záujmoch Únie alebo jej spoločných politikách. Ak sa Komisia domnieva, že ustanovenia uvedené v odseku 1 už nie sú odôvodnené, najmä vzhľadom na spravodlivú hospodársku súťaž alebo vlastné prostriedky, predloží príslušné návrhy Rade, ktorá prijme potrebné akty v súlade s príslušnými článkami ústavy.

*Článok 58*

Fínska republika zabezpečí, aby sa na území Aland zaobchádzalo rovnako so všetkými fyzickými a právnickými osobami z členských štátov.

*Článok 59*

Ustanovenia tohto oddielu sa uplatňujú v zmysle Vyhlásenia o Alandách, ktoré v sebe zahŕňa znenie preambuly k Protokolu č. 2 k Aktu o podmienkach pristúpenia Rakúskej republiky, Fínskej republiky a Švédskeho kráľovstva bez toho, aby sa zmenili jej právne účinky.

*ODDIEL 6*

## Ustanovenia o etnickej skupine Samov

*Článok 60*

Bez ohľadu na ustanovenia ústavy môžu byť príslušníkom etnickej skupiny Samov poskytnuté výlučné práva na chov sobov v oblastiach tradične obývaných touto etnickou skupinou.

*Článok 61*

Tento oddiel môže byť rozšírený tak, aby zohľadnil akýkoľvek ďalší vývoj výlučných práv Samov, viažucich sa na ich tradičný spôsob života. Európsky zákon Rady môže vykonať potrebné zmeny a doplnenia k tomuto oddielu. Rada sa uznáša jednomyseľne po porade s Európskym parlamentom a Výborom regiónov.

*Článok 62*

Ustanovenia tohto oddielu sa uplatňujú v zmysle Vyhlásenia o etnickej skupine Samov, ktorá v sebe zahŕňa znenie preambuly k Protokolu č. 3 k Aktu o podmienkach pristúpenia Rakúskej republiky, Fínskej republiky a Švédskeho kráľovstva bez toho, aby sa zmenili jej právne účinky.

*ODDIEL 7*

## Osobitné ustanovenia v rámci štrukturálnych fondov vo Fínsku a Švédsku

*Článok 63*

Oblasti, na ktoré sa vzťahuje stály cieľ podporovať rozvoj a štrukturálne prispôsobenie regiónov s mimoriadne nízkou hustotou obyvateľstva, v zásade predstavujú alebo patria k regiónom na úrovni NUTS II s hustotou obyvateľstva osem osôb na km$^2$ a nižšou. Podpora Únie môže byť, za splnenia podmienky hustoty obyvateľstva, rozšírená na priľahlé a susediace menšie oblasti, ktoré spĺňajú rovnaké kritérium hustoty obyvateľstva. Regióny a oblasti uvedené v tomto článku sú vymenované v prílohe 1 ([1]) k Protokolu č. 6 k Aktu o podmienkach pristúpenia Rakúskej republiky, Fínskej republiky a Švédskeho kráľovstva.

*ODDIEL 8*

## Ustanovenia o cestnej a kombinovanej doprave v Rakúsku

*Článok 64*

1. Na účely tohto oddielu platia tieto definície:

a) „nákladný automobil“ znamená každé motorové vozidlo s maximálnou povolenou hmotnosťou nad 7,5 tony registrované v členskom štáte a určené na prepravu tovarov alebo vlečenie prívesov, vrátane návesových traktorových jednotiek, a prívesy s maximálnou povolenou hmotnosťou nad 7,5 tony vlečené motorovým vozidlom registrovaným v členskom štáte s maximálnou povolenou hmotnosťou 7,5 ton alebo menej,

b) „kombinovaná doprava“ znamená prepravu tovarov na nákladných automobiloch alebo prepravných jednotkách, ktoré absolvujú časť cesty po železnici a začínajú alebo končia svoju jazdu na ceste, pričom tranzitná doprava za žiadnych okolností nesmie prechádzať cez územie Rakúska zo železničného terminálu alebo na terminál len po ceste.

2. Články 65 až 71 sa vzťahujú na opatrenia týkajúce sa poskytovania železničnej a kombinovanej dopravy prechádzajúcej cez územie Rakúska.

*Článok 65*

Únia a dotknuté členské štáty v rámci svojich právomocí prijmú a úzko koordinujú opatrenia na rozvoj a podporu železničnej a kombinovanej dopravy pre transalpskú nákladnú dopravu.

---

([1]) Ú. v. ES L 241, 29.8.1994, s. 355.

*Článok 66*

Únia pri vydávaní usmernení v zmysle článku III-247 ústavy zabezpečí, aby osi definované v prílohe 1 ([1]) k Protokolu č. 9 k Aktu o podmienkach pristúpenia Rakúskej republiky, Fínskej republiky a Švédskeho kráľovstva tvorili súčasť transeurópskych sietí železničnej a kombinovanej dopravy a aby boli označené za projekty spoločného záujmu.

*Článok 67*

Únia a dotknuté členské štáty vykonajú v rámci svojich kompetencií opatrenia uvedené v prílohe 2 ([2]) k Protokolu č. 9 k Aktu o podmienkach pristúpenia Rakúskej republiky, Fínskej republiky a Švédskeho kráľovstva.

*Článok 68*

Únia a dotknuté členské štáty vynaložia maximálne úsilie na to, aby vybudovali a využívali dodatočné železničné kapacity uvedené v prílohe 3 ([3]) k Protokolu č. 9 k Aktu o podmienkach pristúpenia Rakúskej republiky, Fínskej republiky a Švédskeho kráľovstva.

*Článok 69*

Únia a dotknuté členské štáty prijmú opatrenia na zlepšenie železničnej a kombinovanej dopravy. V prípade potreby a v súlade s ustanoveniami ústavy sa prijmú takéto opatrenia v úzkej spolupráci so železničnými spoločnosťami a inými poskytovateľmi železničných služieb. Uprednostniť by sa mali tie opatrenia, ktoré sú uvedené v ustanoveniach práva Únie o železničnej a kombinovanej doprave. Pri uskutočňovaní opatrení sa mimoriadna pozornosť sústredí na konkurencieschopnosť, efektivitu a transparentnosť nákladov v železničnej a kombinovanej doprave. Dotknuté členské štáty sa snažia prijať najmä také opatrenia, ktoré zabezpečia konkurencieschopnosť cien kombinovanej dopravy s cenami iných druhov dopravy. Podpora poskytnutá na tieto účely musí byť v súlade s právom Únie.

*Článok 70*

Únia a dotknuté členské štáty prijmú v prípade vážneho narušenia železničnej dopravy, napríklad v prípade prírodnej katastrofy, všetky možné spoločné opatrenia s cieľom udržať plynulosť dopravy. Prednosť majú citlivé náklady, napríklad potraviny podliehajúce skaze.

---

([1]) Ú. v. ES L 241, 29.8.1994, s. 364.

([2]) Ú. v. ES L 241, 29.8.1994, s. 365.

([3]) Ú. v. ES L 241, 29.8.1994, s. 367.

*Článok 71*

Komisia v súlade s postupom ustanoveným v článku 73 ods. 2 prehodnotí uplatňovanie tohto oddielu.

*Článok 72*

1. Tento článok sa vzťahuje na cestnú nákladnú dopravu na území Spoločenstva.

2. Pre jazdy, ktoré zahŕňajú tranzit tovaru cez Rakúsko, platia ustanovenia prvej smernice Rady z 23. júla 1962 a nariadenie Rady (EHS) č. 881/92 týkajúce sa prepravy vykonávanej na vlastný účet a prepravy vykonávanej ako živnosť, pokiaľ v tomto článku nie je ustanovené inak.

3. Do 1. januára 1998 platia tieto ustanovenia:

a) Celkové emisie $NO_x$ z nákladných automobilov prechádzajúcich pri tranzite územím Rakúska sa v období od 1. januára 1992 do 31. decembra 2003 v súlade s tabuľkou v prílohe 4 znížia o 60 %.

b) Zníženie celkových emisií $NO_x$ z nákladných automobilov sa bude riadiť podľa systému eko-bodov. Podľa tohto systému každé nákladné vozidlo prechádzajúce pri tranzite územím Rakúska potrebuje určitý počet eko-bodov zodpovedajúci jeho emisiám $NO_x$ [schválený podľa hodnoty na základe posudzovania systému kvality výroby (COP) alebo hodnoty na základe posúdenia vzorky typu]. Metóda výpočtu a spravovania týchto bodov je opísaná v prílohe 5.

c) Ak počet tranzitných jázd v jednom roku prekročí referenčnú hodnotu stanovenú na rok 1991 o viac než 8 %, Komisia v súlade s postupom ustanovenom v článku 16 prijme primerané opatrenia v súlade s odsekom 3 prílohy 5.

d) Rakúsko vydá a včas sprístupní karty eko-bodov potrebné pre spravovanie systému eko-bodov pre nákladné vozidlá prechádzajúce cez Rakúsko v zmysle prílohy 5.

e) Eko-body Komisia rozdelí medzi členské štáty v súlade s ustanoveniami, ktoré sa prijmú podľa odseku 7.

4. Rada na základe správy Komisie pred 1. januárom 1998 prehodnotí uplatňovanie ustanovení týkajúcich sa tranzitu tovaru po ceste cez Rakúsko. Hodnotenie sa vykoná v súlade s princípmi komunitárneho práva, ako je riadne fungovanie vnútorného trhu, najmä voľného pohybu tovaru a služieb, ochrana životného prostredia v záujme Spoločenstva ako celku a bezpečnosť dopravy. Pokiaľ Rada jednomyseľne na návrh Komisie a po porade s Európskym parlamentom nerozhodne inak, prechodné obdobie trvá do 1. januára 2001, a počas neho platia ustanovenia odseku 3.

5. Pred 1. januárom 2001 Komisia v spolupráci s Európskou environmentálnou agentúrou vypracuje vedeckú štúdiu o tom, do akej miery bol cieľ znížiť znečistenie, ustanovený v odseku 2 písm. a) splnený. Ak Komisia dospeje k záveru, že tento cieľ bol splnený na udržateľnom základe, prestanú ustanovenia odseku 2 platiť 1. januára 2001. Ak Komisia dospeje k záveru, že cieľ nie je splnený na udržateľnom základe, môže Rada v súlade s článkom 75 Zmluvy o ES prijať opatrenia v rámci Spoločenstva, ktoré zabezpečia ekvivalentnú ochranu životného prostredia, najmä 60 % zníženie znečistenia. Ak Rada neprijme tieto opatrenia, predĺži sa prechodné obdobie automaticky na konečné obdobie troch rokov, počas ktorých platia ustanovenia odseku 2.

6. Po uplynutí prechodného obdobia sa acquis communautaire bude uplatňovať v plnej miere.

7. Komisia v súlade s postupom ustanoveným v článku 16 prijme podrobné opatrenia týkajúce sa systému eko-bodov, rozdelenia eko-bodov, technických otázok a uplatňovania tohto článku, ktoré nadobudnú platnosť v deň pristúpenia Rakúska.

Opatrenia uvedené v prvom odseku zabezpečia, že pre súčasné členské štáty sa nezmení skutkový stav vyplývajúci z uplatňovania nariadenia Rady (EHS) č. 3637/92 a správnej dohody, podpísanej 23. decembra 1992, stanovujúcej dátum nadobudnutia účinnosti a postupy pre zavedenie systému eko-bodov uvedeného v dohode o tranzite. Vynaloží sa maximálne úsilie na to, aby sa zabezpečilo, že podiel eko-bodov pridelených Grécku primerane zohľadní potreby Grécka v tejto súvislosti.

*Článok 73*

1. Komisii pomáha výbor.

2. Keď sa odkazuje na tento odsek, uplatnia sa články 3 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES.

3. Výbor prijme svoj rokovací poriadok.

*ODDIEL 9*

## Ustanovenia o používaní špecifických rakúskych výrazov v nemeckom jazyku v rámci Európskej únie

*Článok 74*

1. Špecifické rakúske výrazy v nemeckom jazyku obsiahnuté v rakúskych právnych predpisoch a uvedené v prílohe ([1]) k Protokolu č. 10 k Aktu o podmienkach pristúpenia Rakúskej republiky, Fínskej republiky a Švédskeho kráľovstva majú rovnaký status a môžu byť používané s rovnakým

([1]) Ú. v. ES C 241, 29.8.1994, s. 370.

právnym účinkom ako zodpovedajúce výrazy používané v Nemecku a vymenované v uvedenej prílohe.

2. V nemeckej verzii nových právnych predpisov sa špecifické rakúske výrazy uvedené v prílohe k Protokolu č. 10 k Aktu o podmienkach pristúpenia Rakúskej republiky, Fínskej republiky a Švédskeho kráľovstva uvedú v primeranej forme popri zodpovedajúcich výrazoch používaných v Nemecku.